

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний авіаційний університет
Освітня програма	16502 Організація авіаційних робіт і послуг
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	275 Транспортні технології

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

20.11.2023 р.

Справа № 2107/АС-23

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 27 "Транспорт" у складі:

Ройко Юрій Ярославович – головуєчий,

Бондаренко В'ячеслав Володимирович,

Будашко Віталій Віталійович,

Грицук Ігор Валерійович,

Кириллова Олена Вікторівна,

Макарчук Дмитро Володимирович,

Мурований Ігор Сергійович,

Очкасов Олександр Борисович,

Таран Ігор Олександрович,

за участі запрошених осіб:

відсутні,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Національний авіаційний університет
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	16502
Назва ОП	Організація авіаційних робіт і послуг
Галузь знань	27 Транспорт
Спеціальність	275 Транспортні технології
Спеціалізація (за наявності)	275.04 на повітряному транспорті
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 9, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Наведена в ОПП «Організація авіаційних робіт і послуг» мета має цілі, що спрямовані на забезпечення ринку праці висококваліфікованими конкурентоспроможними фахівцями у сфері транспортних технологій, здатних розв'язувати складні задачі з управління авіаційними роботами, формувати ефективний розвиток авіаційних послуг в умовах невизначеності зовнішнього середовища, а також досліджувати та вдосконалювати транспортно-технологічні системи за участю авіації спеціального призначення. Цілі ОПП в повній мірі корелюють з актуальними напрямками розвитку сфери авіаційних перевезень та відповідають сучасним потребам галузі, що було підтверджено під час спілкування з відповідними фокус-групами (роботодавцями, менеджментом НАУ, здобувачами та академічним персоналом). Мета ОПП та її реалізація в повній мірі відповідають місії НАУ та сприяють досягненню основних стратегічних завдань, що представлені в «Стратегії розвитку НАУ до 2030 року». (https://nau.edu.ua/download/Quality%20Assurance_ukr/Strategija_NAU_2019.pdf). Під час спілкування зі здобувачами було встановлено, що в НАУ ведеться активна робота по забезпеченню індивідуалізації навчання, у т.ч. з можливістю навчання в закордонних ЗВО через програми Erasmus+, активно впроваджується навчання на англійській мові, реалізується програма оновлення методичного забезпечення дисциплін, активно використовуються мультимедійні засоби реалізації навчального процесу. Це в повній мірі відповідає поставленим стратегічним цілям НАУ (пункти 1, 3 «Стратегії розвитку НАУ до 2030 року»). В ході спілкування з академічним персоналом та керівництвом НАУ було визначено, що цілі ОПП та процес її реалізації в повній мірі відповідає принципам застосування сучасних методів організаційного, кадрового, фінансового та інноваційного менеджменту, що визначені в пунктах 4, 5 «Стратегії розвитку НАУ до 2030 року». Водночас ЕГ відмічає, що науковий профіль ряду викладачів випускової кафедри слабо корелює з інноваційною діяльністю у авіаційно-космічній галузі, що визначена в якості базової для НАУ згідно пункту 2 «Стратегії розвитку НАУ до 2030 року». На погляд ЕГ усуненням цього може бути створення на кафедрі наукової школи зі спеціальності у відповідності профілю діяльності НАУ, у т.ч. за рахунок підготовки аспірантів з числа випускників ОПП. ГЕР погоджується з висновком ЕГ щодо відповідності ОП за даним підкритерієм із несуттєвими зауваженнями.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Відповідно до існуючого «Положення про освітні програми НАУ» (https://nau.edu.ua/download/Quality%20Assurance_ukr/Systema_QA/Documentacija_QA/14_05_2020/2020_05_12_Pologenja_pro_osvitni_programi_NAU_end2.pdf) регламентована процедура перегляду ОПП. Відповідно до п. 4.3 в НАУ реалізується процедура залучення стейкгольдерів та інших ініціаторів внесення змін до удосконалення ОПП. На офіційному сайті НАУ (<https://nau.edu.ua/ua/menu/quality/proekti/proekti-osvitno-profesiynih-program/>) представлені проекти ОПП на які всі зацікавлені сторони можуть надсилати свої пропозиції. Це дає можливим охопити широке коло зацікавлених сторін. В НАУ існує система внутрішнього аудиту яка передбачає проведення аналізу змісту ОПП з метою забезпечення відповідності нормативним вимогам та потребам стейкгольдерів (додаткові матеріали – звіт про внутрішній аудит <https://office.nau.gov.ua/98996c3f-bdb9-4cd8-8405-235fda7b6b29>). У грудні 2022 р. було проведене анкетування роботодавців, щодо оцінки рівня якості освіти за ОП, в якому взяли участь 8 компаній-партнерів кафедри (<https://bit.ly/3RiyUuy>). Відповідно до наданих ЕГ внутрішніх документів (протоколи засідання кафедри організації авіаційних робіт та послуг: №7 від 2.04.2021, №9 від 10.05.2022, №5 від 20.02.2023, №10 від 12.04.2023) було встановлено, що зміст ОПП періодично корегується на основі побажань роботодавців, здобувачів, робочої групи та академічної спільноти. Під час останнього розгляду змісту ОПП яке відбулося 12.04.2023 були враховані пропозиції директора ТОВ «ФОРЗ» Бердичевського І.М. до розширення змісту фахових компетентностей, пропозиції здобувачки Жданової В.О. до інформаційного блоку ОПП та пропозиції доцента Ніколаєнко І.В. про корегування змісту освітніх компонент. Під час спілкування з роботодавцями встановлено, що вони достатньо добре обізнані про можливість

участі у формуванні ПРН за даною ОПП. Директор ПП «Секрет-Сервіс» Гнашук А.В., директор ТОВ «ФОРЗ» Бердичевський І.М. та комерційний директор ТОВ «Partum Plus» Швець О.О. підтвердили свою регулярну участь у обговоренні ОПП. На зустрічі зі здобувачами ЕГ отримала підтвердження від Жданової В.О. про участь здобувачів у періодичних опитуваннях та обговореннях з приводу удосконалення змісту ОПП. Отримані результати опитування систематизуються (<https://nau.edu.ua/ua/menu/quality/otsinyuvannya-rezultativ-yakosti-navchannya/>), аналізуються та обговорюються на засіданні випускової кафедри з залученням всіх зацікавлених сторін. Водночас ЕГ визначає доцільність залучення до рецензування ОПП роботодавців, в яких головним видом діяльності є саме надання авіаційних послуг. ГЕР погоджується з позицією ЕГ щодо відповідності ОПП за даним підкритерієм та наданими пропозиціями.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

За результатами аналізу матеріалів справи ЕГ встановлено, що цілі ОПП і її програмні результати навчання (ПРН) спрямовані на підготовку фахівців, здатних розв'язувати складні задачі з управління авіаційними роботами, визначати ефективний розвиток авіаційних послуг в умовах невизначеності зовнішнього середовища, а також досліджувати та вдосконалювати транспортно-технологічні системи за участю авіації спеціального призначення. Наведені ПРН в повній мірі відтворюють потреби галузі та ринку праці. Склад ПРН сформовано на основі існуючого стандарту спеціальності та доповнено унікальними ПРН, серед яких особливу практичну цінність для галузі являють (у редакції 2023 р.): ПРН-15 - Розробляти та аргументувати підходи і методи щодо проведення технічного, соціального, екологічного, фінансового і економічного аналізу при здійсненні стратегічного управління підприємствами авіації спеціального призначення. ПРН-18 - Удосконалювати послуги з експлуатації повітряних суден, техніки та інженерно-технічних споруд для забезпечення авіаційної діяльності на основі застосування математичних та організаційно-технічних методів. Досягнення цих унікальних ПРН реалізується оволодінням в межах обов'язкової частини ОПП ряду професійно-орієнтованих дисциплін (ОК: 6, 7, 8, 9), що входять до ОПП та навчального плану. Під час формування цілей та ПРН ОПП групою розробників проаналізовано зміст програм за спеціальністю 275 «Транспортні технології (за видами)», що реалізуються в ЗВО України (НТУ, УДУНТ, ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет», ДУІТ, ХНАДУ) та ЄС (Європейському суспільно-технічному університеті (Польща, м. Варшава), Науково-дослідному інституті Люблінського науково-технологічного парку та ГО «Міжнародна фундація науковців та освітян» (Польща, м. Люблін), Вищій школі управління і адміністрації в Опольє (Польща)). ПРН відповідають існуючим тенденціям до формування змісту освіти за спеціальністю 275 «Транспортні технології (за видами)» та при цьому надають всі підстави вважати ОПП унікальною за рахунок її орієнтованості на сферу застосування авіації спеціального призначення, що сьогодні набуває поширення на практиці. Відповідність ПРН актуальним потребам галузі та розвитку спеціальності підтверджено роботодавцями під час проведення зустрічі (директор ТОВ «Міжнародний аеропорт «Одеса» Семенченко В.В., директор ПП «Секрет-Сервіс» Гнашук А.В.), а також випускниками (Суворов-Пісчасов О.Ю., Муртазіна Н.В.). Регіональний контекст враховано при формуванні тематики дипломних робіт. Водночас ЕГ відмічає, що в самій ОПП основний фокус представлено узагальнено та потребує текстового редагування через посилення представлення її особливостей які досягаються через ПРН 15-18. ГЕР погоджується з позицією ЕГ щодо відповідності ОПП за даним підкритерієм та доцільністю посилення узагальненого представлення ключових аспектів унікальності ОПП в її описовій частині шляхом акцентування уваги на ключових особливостях та специфічних ПРН.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Представлені в ОПП ПРН враховують стандарт вищої освіти України другого (магістерського) рівня за спеціальністю 275 «Транспортні технології (за видами)» (наказ МОН України №1448 від 20.11.2020 р.). Наведена в ОПП інтегральна компетентність за своїм змістом в повній мірі відповідає стандарту вищої освіти та забезпечує здатність розв'язувати складні задачі і проблеми транспортної галузі у професійній діяльності в сфері авіаційного транспорту. Для досягнення ПРН, що представлені в стандарті вищої освіти, використана сукупність обов'язкових освітніх компонент (ОК). Наприклад, для досягнення ПРН за стандартом вищої освіти в межах ОПП застосовуються наступні зв'язки: РН-08 «Розробляти технології вантажних та пасажирських перевезень за видами транспорту на основі досліджень і релевантних даних» - опанування ОК-5 «Управління в інтегрованих транспортних системах» та ОК-6 «Безпілотні авіаційні системи авіації спецпризначення»; РН-12 «Керувати складними технологічними та виробничими процесами транспортних систем та технологій, у тому числі непередбачуваними і такими, що потребують нових стратегічних підходів» - опанування ОК-4 «Управління проектами в транспортній галузі», ОК5 «Управління в інтегрованих транспортних системах», ОК7 «Стратегічне управління підприємствами авіації спеціального призначення». Всі інші ПРН також досягаються. Водночас, ЕГ рекомендує посилити опанування фахових компетентностей ФК-03 «Здатність до використання сучасних технологій транспортно-експедиторської діяльності» та ФК-09 «Здатність проведення експертизи транспортних пригод за видами транспорту» шляхом виділення окремих змістовних модулів в межах ОК5 «Управління в інтегрованих транспортних системах» та ОК3 «Методологія прикладних досліджень у сфері транспортних технологій (за видами)». ГЕР погоджується із результатом аналізу та позицією ЕГ.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Загальний обсяг ОПП «Організація авіаційних робіт і послуг» та навчального плану становить 90 кредитів ЄКТС. В структурі ОПП обов'язкові освітні компоненти (ОК) складають 66 кредитів ЄКТС (73,3 %), вибіркові компоненти – 24 кредити ЄКТС (26,6 %). Загальний обсяг ОПП, її структура та питома вага вибірових компонент відповідає нормативним вимогам, зокрема ч. 4 ст. 5 Закону України «Про вищу освіту». Для здобуття фахових компетентностей в структурі ОПП передбачено п'ять дисциплін (ОК4 - ОК8), два види практики (ОК9, ОК10) та дипломне проектування (ОК10). Загалом ця частина складає 55,5 кредитів ЄКТС (84,1 % від обов'язкової частини ОПП, при нормі за стандартом – не менше 50%). В ході аналізу навчального плану встановлено, що питома вага аудиторних занять по окремим ОК знаходиться в межах від 29 % до 34 %. Графіком навчального процесу передбачено два види практики: науково-дослідна практика в сфері організації авіаційних робіт і послуг тривалістю 3 тижня (обсяг 4,5 кредити) та переддипломна практика тривалістю 4 тижня (обсяг 6 кредитів). На дипломне проектування передбачено 14 тижнів (обсяг 9 кредитів). Під час спілкування з фокус-групами було встановлено, що обсяг аудиторних годин та практичної підготовки є достатнім для опанування ПРН. ГЕР погоджується з відповідністю ОПП даному підкритерію.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

ОПП містить всі необхідні розділи та має чітку структуру, що відповідає змісту підготовки. При розробці ОПП в НАУ використовується «Положення про освітні програми НАУ» (https://nau.edu.ua/download/Quality%20Assurance_ukr/Systema_QA/Documentacija_QA/14_05_2020/2020_05_12_Pologenja_pro_osvitni_programi_NAU_end2.pdf) та СВО за спеціальністю 275 «Транспортні технології (за видами)». Аналіз змісту ОПП показав, що її наповнення ОК в повній мірі дозволяє досягти заявлених цілей та ПРН. Перелік обов'язкових ОК розподілено за двома циклами згідно до матриці відповідності ПРН. Представлена в ОПП матриця відповідності компетентностей по відношенню до ОК (розділ 4) та матриця забезпечення ПРН (розділ 5) є коректними. Аналіз змісту матриць показує, що всі загальні та фахові (нормативні та унікальні) компетентності логічно розподілені за ОК. Проведений аналіз тематичного наповнення ОК показав, що в цілому представлені ОК забезпечують досягнення ПРН наведених в СВО за спеціальністю 275 «Транспортні технології (за видами транспорту)». Водночас, ЕГ встановила відсутність в окремих ОК тематик, що безпосередньо визначають оволодіння ФК-9 та ФК-10. Так в ОК3 «Методологія прикладних досліджень у сфері транспортних технологій (за видами)» відсутні окремі теми, що забезпечують оволодіння ФК-09 «Здатність проведення експертизи транспортних пригод за видами транспорту», а в ОК5 «Управління в інтегрованих транспортних системах» відсутні теми по ФК-10 «Розробляти і застосовувати сучасні технології транспортно-експедиторського обслуговування». Під час спілкування з гарантом та викладачами було отримано пояснення, що дані ФК забезпечується в межах практичних занять з ОК та під час дипломного проектування. Навчальний план підготовки розроблено у повній відповідності з переліком ОК та структурно-логічною схемою ОПП. Обсяг ОК в навчальному плані ідентичний ОПП. На основі проведеного аналізу можна констатувати, що ОПП має чітку структуру, перелік та послідовність вивчення освітніх компонентів в цілому дозволяють досягти заявлених цілей та ПРН. Водночас, ЕГ виявила випадок коли міждисциплінарний зв'язок, що представлений в структурно-логічній схемі є не коректним, а саме: виходячи зі зв'язків на схемі в ОПП ОК3 «Методологія прикладних досліджень у сфері транспортних технологій (за видами)» є передумовою для вивчення ОК2 «Філософські проблеми наукового пізнання». Однак під час детального аналізу силабусів ОК3 та ОК2 такий зв'язок не відстежується. Під час спілкування з гарантом та академічним персоналом було отримано пояснення, що цей зв'язок є побічним та реалізується через формування тематики прикладних досліджень в рамках ОК3 які потім розглядаються на семінарських заняттях в ОК2. ЕГ вважає, що структурно-логічну схему необхідно упорядкувати відповідно до тематичного змісту ОК та ПРН. ЕГ вважає, що ОПП не містить суттєвих недоліків та в цілому забезпечує досягнення своїх цілей та ПРН. ГЕР погоджується з висновком ЕГ щодо відповідності ОП за даним підкритерієм.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОПП передбачає опанування сукупності фахових ОК, що дозволяють сформувати у здобувачів достатній рівень компетентностей необхідних для вирішення складних задач з управління авіаційними роботами, формування ефективного розвитку авіаційних послуг в умовах невизначеності зовнішнього середовища, а також дослідження та вдосконалення транспортно-технологічних систем за участю авіації спеціального призначення. Відповідність ОПП змісту спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)» забезпечено через узгодження тематичного плану ОК з ключовими ПРН. Обов'язкова частина ОК на 89 % складається з професійно-орієнтованих дисциплін, що в достатній мірі забезпечує розкриття предметної області для спеціальності. В структурі обов'язкових ОК три дисципліни (ОК6 «Безпілотні авіаційні системи авіації спецпризначення», ОК7 «Стратегічне управління підприємствами авіації спеціального призначення», ОК8 «Інженерне забезпечення авіаційних робіт і послуг») загальним обсягом 15,5 кредитів ЄКТС орієнтовані на забезпечення розкриття унікальності ОПП. Це в повній мірі надає можливість здобувачам досягти мети ОПП та забезпечує відповідність сфері професійної діяльності випускників. Відповідність ОПП вирішенню задач удосконалення транспортно-технологічних систем за участю авіації спеціального призначення

доведена в ході спілкування з фокус-групами. Під час зустрічі з роботодавцями та випускниками було визначено, що в цілому зміст ОПП на достатньому рівні задовольняє їх актуальні виробничі потреби в контексті відповідності до розв'язання задач з управління авіаційними роботами. Директор ПП «Секрет-Сервіс» Гнашук А.В. підтвердив актуальність широкого використання в найближчому майбутньому безпілотної авіації, для управління якою можуть бути залучені випускники, які опанують дану ОПП. Випускник 2018 р. Суворов-Пісчасов О.Ю. також підтвердив, що зміст ОПП в достатній мірі забезпечив набуття компетентностей, які дозволили йому легко адаптуватися до вирішення виробничих завдань в професійній діяльності. Таким чином, ЕГ проаналізувавши зміст ОПП встановила, що він відповідає предметній області спеціальності. ГЕР підтримує висновок ЕГ та вважає, що ОП відповідає даному підкритерію.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Вибіркова частина ОПП містить 6 дисциплін обсягом по 4 кредити кожна. Питома вага вибіркової частини відповідає нормативним вимогам та надає можливість сформувати здобувачам індивідуальну траєкторію навчання. Процедура формування індивідуальної освітньої траєкторії в НАУ визначається «Положенням про формування індивідуальної освітньої траєкторії» (<https://bit.ly/3VrvMqs>), в якому представлено порядок та етапи вибору здобувачами ОК. Згідно цього положення здобувачам пропонується обрати вибіркові дисципліни за двома варіантами: вибір на основі групового підходу або шляхом поглиблення індивідуального вибору здобувачів. В ході співбесіди з фокус-групами було отримано підтвердження поширення використання на практиці першого варіанту. Цей варіант передбачає опитування здобувачів про вибір кожної ОК. До переліку вибірових ОК входить 5 фахових дисциплін та 1 нефахова. Для вибору по кожній вибірковій ОК пропонується по 3 варіанти (1 рекомендований та 2 альтернативних). Загальна кількість запропонованих варіантів складає 18 дисциплін (https://drive.google.com/file/d/1miu2_5vWaMIIt5sGul_p7xKtuDrymGRur/view). Перелік рекомендованих та альтернативних ОК заздалегідь формується робочою групою з залученням стейкхолдерів та розміщується на сайті, кожна ОК має активне посилання на силабуси. (<https://docs.google.com/document/d/1QXFwXsJqhuTggVEQYa2ACaQdN59xROY4/edit>). Після реалізації здобувачами процедури вибору дисциплін за допомогою автоматизованої системи (<https://director.nau.edu.ua/login>) визначається конкретний перелік ОК. Для всієї академічної групи обираються ті вибіркові дисципліни, за які проголосувала більшість здобувачів. В разі коли здобувач хоче опанувати іншу вибіркову дисципліну, він може в особистому порядку звернутися до деканату з заявою про прикріплення до цього курсу дисципліни. Перелік обраних вибірових дисциплін затверджується наказами та розміщується на сайті (<https://nau.edu.ua/ua/menu/studentu/individualna-osvitnya-traektoriya/individualna-osvitnya-traektoriya-2023.html>). В наданих ЕГ індивідуальних планах здобувачів перелік вибраних дисциплін повністю відповідає затвердженням в наказах. Під час спілкування зі здобувачами від Єрошенко О.Р. та Жданової В.О. було отримане підтвердження про участь у процедурі формування своєї індивідуальної траєкторії за груповим підходом. Також вони відмітили, що бажання обрати суцільно індивідуальний перелік ОК у здобувачів не виникало. Таким чином ЕГ дійшла висновку, що процедура формування індивідуальної освітньої траєкторії є такою, що відповідає нормативним вимогам. Водночас, на думку ЕГ до переліку рекомендованих вибірових дисциплін бажано включити ОК, що спрямовані на поширення соціальних навичок (soft skills) в рамках професійної діяльності. Разом з цим, ГЕР вважає, що перелік та назву вибірових компонент (рекомендованих та альтернативних) необхідно навести у навчальному плані та ОПП. У цілому, ГЕР погоджується із позицією ЕГ щодо відповідності ОПП даному підкритерію із незначними зауваженнями.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

В межах ОПП практична підготовка здобувачів реалізується шляхом проходження двох видів практик: Науково-дослідна практика в сфері організації авіаційних робіт і послуг (2 семестр, обсяг - 4,5 кредити, тривалість – 3 тижня) та переддипломної практики (3 семестр, обсяг – 6 кредити, тривалість – 4 тижня). Організація практик відбувається згідно з «Положенням про організацію та проведення практик здобувачів вищої освіти НАУ» (<https://bit.ly/3Vpskgd>). Проведення практик регламентується їх програмами, що розроблені відповідно до «Методичних рекомендацій щодо розробки програм практики» (<https://bit.ly/3SqVclP>). Зміст практики визначається програмами (https://drive.google.com/drive/folders/1taNbR1JYJ4sl_J-_q3aWAcT2LnFLrkXl, https://drive.google.com/drive/folders/1taNbR1JYJ4sl_J-_q3aWAcT2LnFLrkXl), що своєчасно оновлюються та корегуються в залежності від потреб стейкхолдерів. В програмах практик наведена мета, порядок проведення, тематичний план, інформаційні джерела, критерії оцінювання та ін. Тематичні плани практик містять актуальні змістовні напрями удосконалення транспортних процесів. Організація проходження виробничих практик здійснюється на основі укладених випусковою кафедрою договорів про проведення практики із скейхолдерами та партнерами кафедри (https://oarp.nau.edu.ua/partnery_kafedry/). Основою для опанування навичок практичної діяльності є ОК3 – ОК8. Аналіз змісту ОК3 – ОК8 показав їх тематичну відповідність зі змістом практичної підготовки. Під час проведення інтерв'ювання здобувачів та роботодавців було отримано підтвердження, що практична підготовка у достатній мірі дозволяє забезпечити ПРН необхідні для вирішення виробничих завдань під час майбутньої діяльності випускників. Директор ТОВ «Міжнародний аеропорт «Одеса» Семенченко В.В. під час спілкування навів приклади швидкої адаптації випускників ОПП до вирішення практичних задач підприємства, що підтверджує достатній рівень практичної підготовки в межах ОПП. Директор ПП «Секрет-Сервіс» Гнашук А.В. висловив побажання щодо розширення тематичного плану в напрямку управління використанням безпілотної авіації, що сьогодні набуває значної актуальності. ГЕР вважає, що ОПП відповідає даному підкритерію.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям ОПП досягається через опанування двох обов'язкових дисциплін гуманітарного блоку (ОК1 «Ділова іноземна мова», ОК2

«Філософські проблеми наукового пізнання»), а також в межах окремих тем ОКЗ «Методологія прикладних досліджень у сфері транспортних технологій (за видами)». В межах цих ОК забезпечується набуття здобувачами здатності мовної підготовки для спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня, здатності працювати в міжнародному контексті з фахівцями галузі, здатності до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, здатності генерувати нові ідеї, реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, соціальної відповідальності; навичок управління тощо. Під час зустрічі ЕГ із здобувачами були отримані підтвердження, що під час навчання вони мають можливість розвивати свої соціальні навички (soft skills) на потрібному рівні. Здобувачі, що приймали участь у зустрічі повідомили, що в НАУ існує поширена практика викладання ОК на англійській мові. В межах магістерської підготовки за даною ОПП такої можливості немає через відсутність достатньої кількості здобувачів для формування групи з англійським навчанням. Також під час спілкування зі здобувачами було визначено, що навички soft skills також набуваються під час проходження практики, публічних захистів проєктів та робіт, виступів на конференціях, конкурсах наукових робіт, студентських олімпіадах тощо. На основі аналізу ОПП, тематичного змісту ОК ЕГ визначено, що ОПП в достатній мірі сприяє набуттю соціальних навичок (soft skills). В якості пропозиції ЕГ рекомендує розглянути можливість включення до переліку вибіркових дисциплін ОК гуманітарного блоку. ГЕР погоджується із позицією ЕГ та наданими пропозиціями.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт за спеціальністю 275 "Транспортні технології (за видами)" відсутній.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

В ході аналізу ОПП, навчального плану та індивідуальних планів здобувачів було встановлено ідентичність ОК у всіх документах. Загальний обсяг ОПП складає 90 кредитів ЄКТС (2700 годин), з яких 24 кредити вибіркових (26,6 %). Обсяг ОПП розподілений наступним чином: навчальні дисципліни - 58,5 кредити (65 %), практична підготовка - 10,5 кредити (11,7 %), дипломне проектування - 21 кредит (23,3 %). Обсяг аудиторної частини навчальних дисциплін складає 332 годин (40,2 %) для обов'язкової частини та 210 годин (29,1 %) для вибіркової частини. Тривалість навчання складає 3 семестри, з яких 7 тижнів займає практика та 14 тижнів – дипломне проектування. Обсяг ОПП раціонально розподілений між семестрами (1 семестр – 30 кредитів, 2 семестр – 33 кредити, 3 семестр – 27 кредитів). Розподіл часу між аудиторною і самостійною роботою здійснюється з врахуванням норм «Положення про організацію освітнього процесу в НАУ» (<https://bit.ly/3VmZe0U>). Самостійна робота регламентується «Положенням про організацію самостійної роботи здобувачів ВО» (<https://cutt.ly/yCkoOsR>). Обсяг аудиторного тижневого навантаження складає 16 год. в першому семестрі та 15 год. у другому, що повністю відповідає нормативним вимогам. Самостійна робота в межах освітньої складової ОПП займає 59,8 % для обов'язкової частини та 70,8 % для вибіркової частини, що повністю відповідає магістерському рівню підготовки та надає можливість здобувачам в достатній мірі приділити час на роботу з літературою, проведення власних досліджень тощо. Під час спілкування з фокус-групами встановлено, що розподіл ОПП за видами та часом надає можливість здобувачам в повній мірі отримати необхідний рівень контактних годин для оволодіння програмою ОК. В НАУ проводяться регулярні опитування здобувачів з метою встановлення рівня відповідності обсягу ОПП вимогам здобувачів як на загальноуніверситетському рівні (<https://cutt.ly/OCLsjXF>) так і на випусковій кафедрі (<https://bit.ly/46beylZ>). На основі аналізу змісту ОПП, навчального плану, силабусів навчальних дисциплін та інформації, отриманої під час зустрічей ЕГ дійшла висновку, що обсяг ОПП та окремих ОК реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів і є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання. ГЕР погоджується з результатами проведеного аналізу ЕГ та вважає, що ОПП відповідає даному підкритерію.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Дуальна форма здобуття вищої освіти в межах ОПП в НАУ не запроваджена. Водночас, під час спілкування з менеджментом НАУ та роботодавцями, ЕГ було відмічено, що така форма навчання планувалася. Однак зупинка польотів цивільної авіації на території України повністю заблокувала роботу підприємств галузі та робить зараз неможливим на даний час впровадження дуальної освіти.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання до Національного авіаційного університету (<https://pk.nau.edu.ua/pravylyl-priyomu-2023/>), у тому числі на ОПП «Організація авіаційних робіт і послуг» є чіткими та зрозумілими для абітурієнтів, вони не містять дискримінаційних положень, надають рівні права майбутнім здобувачам вищої освіти і оприлюднені на

офіційному веб-сайті НАУ, офіційній сторінці приймальної комісії НАУ (<https://pk.nau.edu.ua/vstup/mahistratura/>), сторінці факультету транспорту, менеджменту і логістики (<http://ftml.nau.edu.ua/umovy-vstupu/magistratura/>). На основі Правил прийому на навчання розроблено програми фахових іспитів, які оприлюднено на офіційному сайті НАУ (<https://pk.nau.edu.ua/vstup/mahistratura/>). Важаємо, що ОПП відповідає даному підкритерію.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Правила прийому на навчання за ОПП підготовки магістра в НАУ в достатній мірі враховують особливості самої освітньої програми. Правила прийому в магістратуру на ОПП «Організація авіаційних робіт і послуг», умови та особливості вступу в 2023 р., алгоритм вступу до магістратури ФТМЛ НАУ у 2023 році, перелік випробувань та вся інша необхідна інформація по вступу оприлюднена на офіційному сайті НАУ (<https://pk.nau.edu.ua/>). Конкурсний відбір для вступу на ОПП відбувається за результатами вступних випробувань, а саме єдиного вступного іспиту та фахового вступного іспиту. Програмою фахового вступного іспиту (https://drive.google.com/file/d/17Ue88nVjw5ke-1HcMNVH_m03U2eexEAO/view) враховано особливості самої освітньої програми. Згідно з Правилами прийому на навчання до НАУ (<https://pk.nau.edu.ua/pravyula-pryiotu-2023/>) вступник допускається до участі у конкурсному відборі для зарахування на навчання, при умові, якщо оцінка з фахового вступного випробування складає не менше 100 балів за 200-бальною шкалою. Проте, в програмі вказано, що фахове вступне випробування відбувається у письмовій формі у вигляді тестових завдань, також програма фахового вступного випробування передбачає вступ шляхом проведення випробування у дистанційній формі, проте не містить ніякої інформації про нормативне забезпечення дистанційного вступного іспиту також про оцінювання в дистанційній формі, що додає суб'єктивності оцінюванню знань вступників, може потенційно викликати корупційну спокосу. ГЕР констатує відповідність ОПП даному підкритерію із незначними зауваженнями.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила прийому на навчання за ОП підготовки магістра в НАУ в достатній мірі враховують особливості самої освітньої програми. Правила прийому в магістратуру на ОПП «Організація авіаційних робіт і послуг», умови та особливості вступу в 2023 р., алгоритм вступу до магістратури ФТМЛ НАУ у 2023 році, перелік випробувань та вся інша необхідна інформація по вступу оприлюднена на офіційному сайті НАУ (<https://pk.nau.edu.ua/>). Конкурсний відбір для вступу на ОПП відбувається за результатами вступних випробувань, а саме єдиного вступного іспиту та фахового вступного іспиту. Програмою фахового вступного іспиту (https://drive.google.com/file/d/17Ue88nVjw5ke-1HcMNVH_m03U2eexEAO/view) враховано особливості самої освітньої програми. Згідно з Правилами прийому на навчання до НАУ (<https://pk.nau.edu.ua/pravyula-pryiotu-2023/>) вступник допускається до участі у конкурсному відборі для зарахування на навчання, при умові, якщо оцінка з фахового вступного випробування складає не менше 100 балів за 200-бальною шкалою. Проте, як було зазначено вище, в програмі вказано, що фахове вступне випробування відбувається у письмовій формі у вигляді тестових завдань, також програма фахового вступного випробування передбачає вступ шляхом проведення випробування у дистанційній формі, проте не містить ніякої інформації про нормативне забезпечення дистанційного вступного іспиту також про оцінювання в дистанційній формі, що додає суб'єктивності оцінюванню знань вступників, може потенційно викликати корупційну складову. ГЕР погоджується з відповідністю ОПП даному підкритерію із незначними зауваженнями.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, встановлюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти НАУ, розміщеним на офіційному сайті (<https://nau.edu.ua/site/variables/news/2022/11/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf>). Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті виконується комісією на підставі поданої здобувачем вищої освіти заяви і документа, що засвідчує участь здобувача в заході неформальної освіти. Встановлені правила є чіткими, зрозумілими та доступними для здобувачів, їх розміщено на офіційному сайті НАУ, за результатами онлайн-інтерв'ю під час зустрічей з фокус-групами НПП, здобувачів вищої освіти, які навчаються на ОПП, встановлено, що здобувачам освіти відомо поняття "неформальна освіта", вони знають про існування Положення, але практик застосування Положення в межах акредитованої ОПП не було. ГЕР констатує відповідність ОПП даному підкритерію.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених в ОПП «Організація авіаційних робіт і послуг» другого (магістерського) рівня вищої освіти у Національному авіаційному університеті цілей та програмних результатів навчання. У таблиці з Відомостей про СО у достатній мірі обґрунтовано відповідність методів навчання і викладання ПРН. Згідно Положення про організацію освітнього процесу в НАУ (https://nau.edu.ua/site/variables/news/2020/2%20%Do%9B%D1%8E%D1%82%Do%B8%Do%B9/2020.02.07%20%Do%9F%Do%BE%Do%BB%Do%BE%Do%B6%Do%B5%Do%BD%Do%BD%D1%8F%20%Do%BF%D1%80%Do%BE%20%Do%BE%D1%80%Do%B3%Do%Bo%Do%BD%D1%96%Do%B7%Do%Bo%D1%86%D1%96%D1%8E%20%Do%BE%D1%81%Do%B2%D1%96%D1%82%Do%BD%D1%8C%Do%BE%Do%B3%Do%BE%20%Do%BF%D1%80%Do%BE%D1%86%Do%B5%D1%81%D1%83%20%Do%B2%20%Do%9D%Do%90%Do%A3_2019.pdf) та Положення про систему забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності НАУ (<https://bit.ly/46PrYFh>) основними формами організації освітнього процесу виступають інституційна та дуальна (на даній ОПП дана форма не застосовується), навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи. Видами навчальних занять є лекції, практичні, лабораторні, семінарські заняття, консультації. Навчання за ОПП, що акредитується є студентоцентрованим із широким застосуванням активних методів навчання, методів, що розвивають пізнавальну самостійність здобувача (робота з літературними джерелами, дослідницький метод), із наданням здобувачам можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії (індивідуальні навчальні плани здобувачів надано у відповіді на запит ЕГ). На запит ЕГ надано посилання (<https://oarp.nau.edu.ua/metodychne-zabezpechennia-dystsyplin>) на методичне забезпечення ОК (підтвердження надано у відповіді на запит ЕГ), у якому містяться робочі програми дисциплін із інформацією про види навчальних занять та методи навчання. В університеті закладено принципи академічної свободи, викладачі самостійно обирають методи навчання та викладання. Проведені опитування здобувачів за ОПП (<https://bit.ly/3Pphkgy>) показали високий рівень їх задоволеності методами навчання та викладання (надано у відповіді на запит ЕГ). ГЕР вважає, що ОПП відповідає даному підкритерію.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Під час зустрічі ЕГ із здобувачами, які навчаються на ОПП, з'ясовано, що необхідна для них інформація про освітній процес є доступною, своєчасною і зрозумілою. Здобувачі мають доступ до цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання за відповідними посиланнями на офіційному сайті НАУ. Посилання на силабуси і програми дисциплін (<https://oarp.nau.edu.ua/metodychne-zabezpechennia-dystsyplin/>, <https://oarp.nau.edu.ua/individualna-osvitnia-traiektoriia/>); інформацію здобувачі вищої освіти а також НПП можуть отримати з сайту факультету (<https://ftml.nau.edu.ua/studentu/>), у відповідних розділах офіційного сайту НАУ (<https://nau.edu.ua/>) «Освітній процес», «Наука», «Забезпечення якості», «Здобувачу вищої освіти». На зустрічах ЕГ з НПП також здобувачами вищої освіти встановлено, що інформація про форми оцінювання, кількість та розподіл балів за видами контролю, критерії оцінювання знань здобувачів, зазначені в РП дисциплін, доводяться до відома здобувачів викладачем ОК - на першому занятті, наставником групи - на кураторських годинах академічних груп перед початком навчання і при формуванні індивідуального плану здобувачів. Втім, зазначення у силабусі чітких критеріїв оцінювання у межах окремих розділів ОК, сприяло б полегшенню сприйняття відповідної інформації здобувачами освіти та планування навчального часу під час вивчення дисципліни. ГЕР вважає, що ОПП відповідає даному підкритерію.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Для поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОПП використовуються різноманітні підходи. Під час освітньої діяльності на ОПП здобувачі поєднують навчання і дослідження, зокрема приймають участь у конкурсах студентських наукових робіт, Всеукраїнських студентських олімпіадах, публікують результати власних досліджень і у співавторстві з НПП на Всеукраїнських конференціях, зокрема Міжнародній науково-практичній конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених «Політ. Сучасні проблеми науки» (<https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/49972>, <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/54733>, <https://bit.ly/462L75W>), Міжнародній науково-практичній конференції «АВІА-2023» (<https://bit.ly/3OuoEUX>), Міжнародній науково-практичній конференції «Проблеми організації авіаційних, мультимодальних перевезень та використання авіації в галузях економіки» (<http://bit.ly/3iCyniV>); проводити дослідження під час науково-дослідної і переддипломної практик. В НАУ успішно функціонує Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених НАУ (<http://ysa.nau.edu.ua>). Для здобувачів вищої освіти організовано роботу профільних наукових гуртків (<https://oarp.nau.edu.ua/naukova-diialnist-2/>). В межах ОПП здобувачі вищої освіти беруть участь у виконанні держбюджетної (кафедральної) науково-дослідної роботи випускової кафедри №99-2021/19.02 (Державний реєстраційний номер 0121U113088) «Наукові засади створення та розвитку інфраструктури мультимодальних транспортно-логістичних кластерів» (здобувачі В. Жданова, М. Токарська). ЕГ встановлено наявність відповідного матеріально-технічного забезпечення, саме програмного забезпечення PTV Group, і його поєднання в навчанні і дослідженнях, зокрема з позиції дослідження транспортних систем аеропорт-місто, дослідженням транспортних мереж аеропортів, що також підтверджено на основній та резервній зустрічах ЕГ з науково-педагогічними працівниками. ГЕР підтримує висновок ЕГ та вважає, що ОПП відповідає даному підкритерію.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Перегляд змісту ОПП та її освітніх компонентів відбувається щорічно згідно Положення про ОПП НАУ (https://nau.edu.ua/download/Quality%20Assurance_ukr/Systema_QA/Documentacija_QA/14_05_2020/2020_05_12_Po

logenja_pro_osvitni_programi_NAU_end2.pdf) і наказу ректора (<https://nau.edu.ua/site/variables/news/2022/2/%D0%9D%D0%Bo%D0%BA%D0%Bo%D0%B7%20%D1%80%D0%B5%D0%BA%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%Bo%20%D0%B2%D1%96%D0%B4%2009.02.2022%20E2%84%96063.pdf>).

Основні та передові наукові розробки, набуті під час наукових досліджень і проходження підвищення кваліфікації (стажування), обговорюються на кафедрі і впроваджуються в навчальний процес шляхом внесення змін в програми навчальних дисциплін, матеріали лекцій, практичної і самостійної підготовки. На зустрічах ЕГ з НПП підтверджено інформацію, що на засіданнях випускової кафедри щорічно проводиться перегляд змісту ОПП та її освітніх компонент. Викладачі кафедри надають свої пропозиції щодо оновлення робочих програм, та після їх обговорення запроваджують в навчальний процес. Наприклад, наукові праці проф. А. Лямзіна «Methods of educational logistics in transport technologies», «Особливості засобів аналізу даних в транспортних системах», «Рішення транспортних завдань в умовах обмежень різних за своєю природою» використовуються при викладанні ОК з «Методологія прикладних досліджень у сфері транспортних технологій (за видами)», ОК 5 «Управління в інтегрованих транспортних системах». Наукові праці доц. Є. Українського «Development of the analytical system for vehicle operating conditions management in the V2I information complex using simulation modeling», яку видано у науковому журналі Eastern-European Journal of Enterprise Technologies (Scopus) та «Характеристика особливостей функціоналу безпілотного рухомого складу у розрізі військової логістики», використовуються при викладанні ОК6 «Безпілотні авіаційні системи авіації спецпризначення». Праці доц. С. Пронь та доц. І. Герасименко «Modeling of the transport and production complex in the growing of agricultural crops, taking into account the aviation component» та «Directions of communication relations development in the agricultural aviation works market», які видано відповідно у наукових журналах Eastern-European Journal of Enterprise Technologies (Scopus) та Financial and credit activity problems of theory and practice (WoS) використовуються при викладанні ОК7 «Стратегічне управління підприємствами авіації спеціального призначення», ОК8 «Інженерне забезпечення авіаційних робіт і послуг». Оновленню змісту освітніх компонент сприяє впровадження результатів підвищення кваліфікації, зокрема доц. С.Пронь і І.Герасименко пройшли міжнародне стажування в м. Радом (Польща). ГЕР підтримує висновок ЕГ та вважає, що ОПП відповідає даному підкритерію.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

На зустрічах ЕГ з менеджментом ЗВО, з НПП, з сервісними підрозділами, а також при роботі з документами наданими ЗВО у відповідях на запит, встановлено, що навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти. Згідно Положення про реалізацію права на академічну мобільність (<http://imco.nau.edu.ua/normativ/>) з метою поглиблення інтеграції в український та міжнародний освітньо-науковий простір, НАУ успішно організовує залучення здобувачів та НПП до закордонних стажувань, спільних наукових досліджень, ін. Навчання, викладання, наукові дослідження у межах вказаної ОПП є складовою Стратегії інтернаціоналізації співробітництва в галузі освіти НАУ на 2018-2028 роки (<https://bit.ly/3CITkzG>). Відповідно, за ініціативи випускової кафедри укладено угоди про наукове та науково-технічне співробітництво із закордонними ЗВО (<https://oapn.nau.edu.ua/mizhnarodna-diialnist/>), а саме Вищою школою управління і адміністрації в Ополе (Польща) та Європейським суспільно-технічним університетом (м. Радом, Польща). В 2022 р. кафедра ОАРП була організатором Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми організації авіаційних, мультимодальних перевезень та використання авіації в галузях економіки» (<http://bit.ly/3iCyniV>), в якій прийняли участь науковці з Польщі, Нідерландів. Науково-педагогічні працівники випускової кафедри впродовж останніх років проходили зарубіжні підвищення кваліфікації, зокрема доц. С. Пронь і доц. І. Герасименко у 2020 р. пройшли стажування в м. Радом (підтвердження надано у відповіді на запит ЕГ). За результатом зустрічі зі здобувачами, ЕГ відмічено певну диспропорцію, адже попри міжнародні проекти НАУ, здобувачі за даною ОПП участь у академічній мобільності приймали недостатньо. ГЕР погоджується з позицією ЕГ та вважає, що ОПП відповідає даному підкритерію із незначними зауваженнями.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Оцінювання результатів навчання, форми і засоби підсумкового і поточного контролю визначаються робочою програмою навчальної дисципліни відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в НАУ <https://bit.ly/3VmZeOU>. Основними видами контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти є вхідний, поточний, модульний, семестровий контроль та підсумкова атестація. Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. Інформація по темах робіт була надана на додатковий запит експертної групи. При онлайн спілкуваннях зі здобувачами вищої освіти вони зазначили, що у повній мірі задоволені з порядком проведення атестаційних заходів, з якими їх ознайомлюють під час проведення кураторських годин. Додатково з

даною інформацією можна ознайомитись на електронних ресурсах НАУ. На разі в університеті, зі слів викладача кафедри Ніколаєнко Ірина Володимирівни налагоджена практика тестових випробувань у дистанційному форматі, що підтверджує студент-орієнтований підхід у навчанні. Начальник відділу моніторингу якості вищої освіти Андрій Гізун зазначив, що на даний момент практично сто відсотків викладачів у своїй роботі по навчанню і оцінюванню використовують Google Classroom та Google Meet. Семченко Наталія Олександрівна зазначила, що певні види модульного контролю необхідно писати «від руки», потім фотографувати все та відправляти викладачу. Це з одного боку добре, оскільки змушує студентів підтримувати каліграфічні навички, а з іншого боку в час максимального занурення у автоматизований інформаційний простір носить дещо ускладнений і не сучасний характер. В результаті аналізу даного підкритерію експертна група дійшла висновку, що в основному в НАУ на обраній ОПП форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими та зрозумілими. ГЕР погоджується з висновками ЕГ та вважає, що при проведенні модульного контролю доцільно повністю переходити на автоматизовані системи тестування для виключення суб'єктивного фактору при оцінці (наприклад, використовуючи такі відомі середовища, як Google Classroom або Moodle).

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Форми контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчання здобувачів у повній мірі описано та визначено Положенням про організацію та проведення поточного і семестрового контролю (<https://bit.ly/3IJX3AN>). Форми підсумкового контролю визначаються ОП, навчальним планом, робочим навчальним планом, робочими програмами навчальних дисциплін. Про форми контрольних заходів та критерії оцінювання досягнень в межах конкретної ОК здобувачів вищої освіти ознайомлюють викладачі навчальних дисциплін. Інформація щодо форм контрольних заходів також наводиться в робочих програмах навчальних дисциплін, зокрема про кількість навчальних модулів, затверджену систему критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти. Робочі програми навчальних дисциплін та силабуси до них доступні на сайті випускової кафедри <https://oarp.nau.edu.ua/metodychne-zabezpechennia-dystsyplin/>. Також визначена інформація міститься в Google Classroom при викладанні освітніх компонент. Затверджені графік контрольних заходів (до початку навчального року) та розклад екзаменаційної сесії оприлюднюються на сайті факультету (<https://ftml.nau.edu.ua/studentu/>). Викладач кафедри Ніколаєнко Ірина Володимирівна доповіла про можливість виконання контрольних заходів в умовах дистанційного навчання. Було зазначено, що застосовуються Google-тести для різних видів проміжного та семестрового контролю. Форми атестації здобувачів вищої освіти повністю відповідають вимогам стандарту вищої освіти за спеціальністю 275 «Транспортні технології (за видами)» галузі знань 27 «Транспорт» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженому Міністерством освіти і науки України наказом №1448 від 20.11.2020 р. У відповідності до зазначеного стандарту атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота має передбачити розв'язання складної задачі або проблеми у галузі транспортних технологій, зокрема в сфері організації, технології та управління авіаційними роботами та послугами, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, тому перевіряється на наявність академічного плагіату відповідно до «Порядку перевірки академічних та наукових текстів на плагіат» (<https://nau.edu.ua/site/variables/news/2018/12/poriadok.pdf>). При аналізі форм атестації здобувачів вищої освіти експерти дійшли висновку, що вони у переважній більшості відповідають вимогам стандарту вищої школи. ГЕР підтримує висновок ЕГ та вважає, що ОПП відповідає даному підкритерію.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В НАУ процедура проведення контрольних заходів регулюється наступними документами: Положенням про організацію та проведення поточного і семестрового контролю (<https://bit.ly/3IJX3AN>), Положенням про атестацію випускників Національного авіаційного університету освітньо-кваліфікаційних рівнів (освітніх ступенів) бакалавра, спеціаліста, магістра (https://nau.edu.ua/site/variables/news/2023/5/193_од-сжатый.pdf). В НАУ об'єктивність екзаменаторів та процедури запобігання і врегулювання конфлікту інтересів регулюють такими нормативними документами: Положенням про організацію освітнього процесу в НАУ (<https://bit.ly/3VmZeOU>), Кодексом честі НПП і здобувача (<https://bit.ly/3Pk7tZw>). Проведення модульного, семестрового контролю у письмовій формі, поточного контролю у вигляді комп'ютерних тестів, забезпечує об'єктивність оцінок і прозорість процедури оцінювання знань та вмінь здобувачів ВО. При виникненні конфліктів, здобувачі можуть звернутися до наставника групи, завідувача кафедри, декана, ректора, Студентського самоврядування (<https://nau.edu.ua/ua/menu/studentu/sr-nau.html>), до відділу з питань запобігання та виявлення корупції (<https://cutt.ly/wBl5uTo>), та надавати інформацію через Скриньку довіри (<https://nau.edu.ua/ua/menu/un%D1%96versitet/skrinka-doviri.html>). За результатами загальноуніверситетського опитування здобувачів вищої освіти щодо якості навчання в Національному авіаційному університеті (<https://bit.ly/3ZsoOUH>) 85 % опитаних визначили, що не стикались з випадками некоректного оцінювання знань зі сторони викладачів, інші або не зверталися до представників адміністрації, або проблему було вирішено. Відповідно до «Положення про організацію та проведення поточного і семестрового контролю» повторне перескладання екзамену здійснюється в установленому порядку (<https://bit.ly/3IJX3AN>). Повторне перескладання підсумкових позитивних оцінок з навчальних дисциплін, практик, атестації з метою покращення оцінки не допускається. Порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів визначається Положенням про організацію та проведення поточного і семестрового контролю (<https://bit.ly/3IJX3AN>). ГЕР згідна з висновком ЕГ та вважає, що ОПП відповідає даному підкритерію.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність

(насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Здобувачі вищої освіти відмітили на відеоконференції, що з них довели інформацію про основні засади академічної доброчесності. Студенти фокус-групи відмітили наявність в університеті системи перевірки на плагіат, яка є безкоштовною і може використовуватися всіма бажаючими. Політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності містять наступні документи НАУ: 1. Положення про виявлення та запобігання академічному плагіату в Національному авіаційному університеті (<https://bit.ly/3DBtVr1>), розробленим відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про освіту», Закону України «Про авторське право і суміжні права» та Статуту Університету, затверджено на засіданні Вченої ради. 2. Порядок перевірки академічних та наукових текстів на плагіат (<https://nau.edu.ua/site/variables/news/2018/12/poriadok.pdf>). 3. Положення про порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти (<https://bit.ly/3E2XwLw>). 4. Декларація про дотримання академічної доброчесності здобувача вищої освіти НАУ (<https://nau.edu.ua/ua/menu/quality/akademichna-dobrochestnist/>). 5. Декларація про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічного, наукового, педагогічного працівника НАУ (<https://nau.edu.ua/ua/menu/quality/akademichna-dobrochestnist/>). НАУ з 2018 року здійснює обов'язкову перевірку академічних текстів на плагіат. Процедура проведення перевірки академічних та наукових текстів здобувачів і працівників НАУ регламентується Порядком перевірки академічних текстів на плагіат (<https://nau.edu.ua/site/variables/news/2018/12/poriadok.pdf>) і виконується з використанням антиплагіатного сервісу «Unicheck». За потреби додаткова перевірка може здійснюватися іншими системами, що знаходяться у вільному доступі. Директор науково-технічної бібліотеки Вахнован Вікторія Юріївна зазначила про можливість самостійної перевірки студентами своїх письмових робіт на плагіат за допомогою програмного комплексу Страйкплагіаризм. Факт виявлення плагіату в академічних текстах здобувачів ВО призводить до їхньої академічної відповідальності (за поданням Ради з якості НАУ у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, та можливістю оскарження відповідно до законодавства). Рішення щодо застосування конкретного виду академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності та розгляд обставин такого порушення здійснюється Радою з якості Університету. Фактів виявлення відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти ОП «Організація авіаційних робіт і послуг» не було. В результаті співбесіди з керівництвом та студентами, а також в результаті наданої документації експертна група дійшла висновку про достатній рівень дотримання принципів академічної доброчесності. ГЕР погоджується з результатами аналізу і висновками ЕГ за вказаним підкритерієм.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Згідно нормативного документу Національного агентства забезпечення якості вищої освіти «Рекомендації щодо застосування критеріїв оцінювання якості вищої освіти» (с. 39) щодо академічної та (або) професійної кваліфікації викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, ЗВО обґрунтовує відповідність викладачів тим освітнім компонентам, які вони забезпечують. Всього в освітньому процесі ОПП задіяно 7 науково-педагогічних працівників, з яких - 2 професори, 4 доцента та 1 старший викладач. Аналіз відомостей про самооцінювання ОПП (таблиця 2 «Зведена інформація про викладачів»), даних офіційного веб-сайту НАУ (<https://oarp.nau.edu.ua/naukovo-pedahohichnuj-sklad/>), результатів онлайн зустрічей ЕГ з науково-педагогічними працівниками, вказують на відповідність академічної кваліфікації викладачів, що задіяні до реалізації ОПП, освітнім компонентам, що вони викладають. Отже, забезпечується досягнення цілей та програмних результатів навчання за ОПП, що акредитується. Під час спілкування ЕГ з викладачем кафедри ОАРП Клименко Вікторією Вікторівною було зазначено, що необхідний рівень професіоналізму викладачів ОПП забезпечується проведенням конкурсного відбору, який регламентується Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у Національному авіаційному університеті (<https://bit.ly/3v9sYTC>), запровадженим на виконання ст. 55 Закону України «Про вищу освіту». Також в співбесіді було відзначено, що всі викладачі подають заяви, звіти про наукові досягнення, документи про стажування і таке інше. Робоча група із забезпечення якості ОПП другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 275 – Транспортні технології (за видами) сформована із досвідчених науково-педагогічних працівників, які мають академічну та професійну кваліфікацію в межах предметної області зазначеної спеціальності. Гарант ОПП - Український Є.О. працює на 1 ст.доцента, має диплом магістра за спеціальністю "Організація перевезень і управління на транспорті (організація міжнародних перевезень)" та диплом к.т.н. Члени робочої групи: Лямзін А.О (д.т.н., професор), Ніколаєнко І.В. (к.т.н., доцент), Пронь С.В. (к.т.н., доцент), Герасименко І.М. (к.е.н., доцент) та Тихонова В.О (здобувач ВО). Стаж викладачів, задіяних в освітньому процесі ОПП складає від 9 до 23 років. ГЕР встановлено, що академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОПП, є достатньо високою та забезпечує досягнення визначених цілей та програмних результатів навчання за ОПП. У якості зауваження, ГЕР та ЕГ відмічають, що науковий профіль ряду викладачів кафедри слабо корелює з інноваційною та видавничою діяльністю саме у авіаційно-космічній галузі, що

визначена в якості базової для НАУ згідно пункту 2 «Стратегії розвитку НАУ до 2030 року» та потребує посилення. В цілому, ГЕР вважає, що ОП відповідає даному підкритерію.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Під час онлайн зустрічі з ЕГ, Бондарчук Сергій Миколайович (Начальник управління кадрів та документообігу) відзначив, що в НАУ для викладачів існує конкурс щодо заміщення вакантних посад, головною метою якого є добір професіональних та спроможних фахівців, здатних забезпечити викладання відповідно до цілей ОПП, з відповідним стажем науково-педагогічної роботи. При проходженні конкурсу враховуються відповідність до вимог п. 38 «Ліцензійних умов впровадження освітньої діяльності», а також додаткові кваліфікаційні вимоги, а саме: зареєстрований профіль науковця, ORCID ID, Research Gate, Google Scholar; видані монографії за профілем кафедри; опубліковані статті у виданнях, включених до науково-метричних баз Web of Science, Scopus; сертифікат з мовної освіти з мов країн ЄС (на рівні B2 і вище); навчання або стажування в країнах ОЕСР, ЄС, керівництво або участь у проекті (з сертифікатом), який фінансуються зазначеними країнами; участь у роботі наукових конференцій (конгресів, симпозіумів, семінарів), проведених у країнах ОЕСР, ЄС; керівництво аспірантами або консультування докторантів. В результаті аналізу наданих документів та співбесід з керівництвом НАУ експертна група дійшла висновку про достатній рівень професійної кваліфікації викладачів, задіяних до реалізації визначеної ОПП. На основі дійсного штату викладачів обраної ОПП та аналізу основних документів експерти дійшли висновку, що процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми. ГЕР погоджується з позицією ЕГ по даному підкритерію.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

У онлайн співбесіді з ЕГ, Український Євген Олександрович (Гарант ОП) запевнив, що роботодавці постійно взаємодіють із НАУ та кафедрою при перегляді освітньої програми Організація авіаційних перевезень та послуг. Також слід зауважити, що випускаюча кафедра постійно оновлює договірні відносини з роботодавцями про співпрацю (https://oarp.nau.edu.ua/partnery_kafedry/). На основі цих договорів забезпечується практична підготовка здобувачів вищої освіти, підвищення кваліфікації (стажування) НПП на підприємствах та в компаніях. Під час онлайн-бесід із представниками роботодавців було виявлено тісний зв'язок НАУ з профільними підприємствами по всій території нашої країни. Таким чином Гнашук Андрій Васильович директор ПП «Секрет-Сервіс» зазначив, що Він регулярно приймає участь в опитуванні щодо покращення якості ОПП «Організація авіаційних перевезень та послуг». Висловив своє позицію стосовно того, що він прагне більш тісної взаємодії з НАУ, але в такому випадку керівництву установи потрібно зробити ще один крок до співпраці при врахуванні виробничого сьогодення в галузі безпілотного сегменту ринку. Під час співбесід з керівництвом НАУ та стейкхолдерами, експерти зробили висновок про наявність усіх ознак позитивного впливу роботодавців на освітній процес та отримання програмних результатів навчання. ГЕР погоджується з висновком ЕГ за даним підкритерієм.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

В результаті аналізу наведених даних ЕГ було зроблено висновок про тісну співпрацю науковців та практиків в галузі проведення семінарських занять. Факти: - 5 жовтня 2022 року відбулась онлайн зустріч здобувачів вищої освіти кафедри організації авіаційних робіт та послуг з президентом компанії ТОВ «Форз», партнером кафедри – Ткачуком Ігорем Борисовичем, який презентував доповідь на тему: «Організація процесів заправки повітряних суден» (<https://oarp.nau.edu.ua/2022/10/05/zustrich-z-prezydentom-kompanii-tov-forz-ihorem-tkachukom/>). - 15 березня 2023 року в рамках запланованих заходів у НАУ кафедрою ОАРП було проведено вебінар-зустріч здобувачів вищої освіти кафедри організації авіаційних робіт та послуг з директором підприємства «Секрет Сервіс» Гнашук Андрієм Васильовичем, який акцентував увагу на перспективних напрямках розвитку пілотованої та безпілотної авіації (<https://oarp.nau.edu.ua/2023/03/16/zustrich-z-dyrektorem-pp-sekret-servis-andriiem-hnashukom/>). - 28 березня 2023 року кафедрою ОАРП НАУ було проведено вебінар-зустріч здобувачів вищої освіти з Радником генерального директора державного підприємства «Міжнародний аеропорт «Бориспіль» Астаховим Кирилом Володимировичем, який відзначив необхідність поглибленого вивчення питання управління рівнем впливу ризиків на процеси авіаційних робіт і послуг (<https://oarp.nau.edu.ua/2023/03/28/zustrich-z-radnykom-heneralnoho-dyrektora-dp-mp-boryspil-kyrylom-astakhovym/>). Експерти відмітили наявність документального та живого підтвердження участі роботодавців в семінарських та лекційних заняттях, які проводилися студентам. ГЕР погоджується з висновком ЕГ за даним підкритерієм. Враховуючи вищевикладене, ГЕР погоджується з відповідністю ОП цьому підкритерію.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Під час онлайн зустрічі з ЕГ, зі слів доцента кафедри організації авіаційних робіт та послуг Лямзіна Андрія Олександровича, він як і його колеги постійно проходять підвищення кваліфікації, про що експертній групі були надані документальні підтвердження у вигляді скан-копій сертифікатів. Аналіз наведених даних та проведених розмов із фокус-групою викладачів показав, що в НАУ створено умови щодо професійного розвитку НПП шляхом проходження підвищення кваліфікації, стажування, удосконалення професійних знань та навичок. Нормативний документ «Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників Національного авіаційного університету» (<https://bit.ly/3WzhMe6>) регулює питання щодо видів, форм, організації періодичності проходження підвищення кваліфікації (стажування) НПП. Всі НПП кафедри ОАРП проходили підвищення кваліфікації (стажування), яке відповідає профілю ОП (<https://oarp.nau.edu.ua/naukovo-pedahohichnyj-sklad/>). Також проводяться взаємовідвідування занять викладачів згідно з Методичними рекомендаціями щодо планування та проведення відкритих занять в НАУ (<https://bit.ly/3hvxqev>). Для сприяння професійному розвитку викладачів НАУ має угоду з Університетом менеджменту освіти НАПН України щодо безкоштовного підвищення кваліфікації НПП за різними

професійними програмами. Крім того здійснюється організація заходів неформальної освіти для НПП (безкоштовна онлайн-освіта на платформі Coursera, Udemu, edX та ін.). Як зазначив Гарант ОП Український Євген Олександрович - позитивним моментом є той факт, що в НАУ існує система заохочення викладачів, для стимулювання професійного розвитку в науковій сфері та при написанні наукових робіт, які будуть цитуватися в науко-метричних базах Scopus та Web of Science. Начальник науково-дослідної частини Миколаєць Дмитро Анатолійович зазначив, що ця сума становить 5000 грн на весь колектив авторів. Під час відеозв'язку з викладачами ОПП та аналізі документів експерти визначили, що НАУ в достатній мірі сприяє професійному розвитку викладачів як через власні програми так і при співпраці з закордонними ВНЗ. Враховуючи вищевикладене, ГЕР погоджується з відповідністю ОП цьому підкритерію.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Документальне підтвердження та проведене опитування свідчить, що в Національному авіаційному університеті функціонує система стимулювання розвитку викладацької майстерності НПП, що передбачає матеріальні та моральні заохочення, згідно: 1) Статуту університету (<http://bit.ly/3QG9CyW>); 2) Колективного договору НАУ (<http://profkom.nau.edu.ua/collective-agreement/>); 3) «Положення про преміювання працівників НАУ» (<https://bit.ly/48pyukQ>); 4) «Положення про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічного працівника та навчально-наукового структурного підрозділу НАУ» (<https://bit.ly/3VkJDuBy>). Система заохочення НПП нематеріального характеру, зі слів Начальника навчального відділу Слободяна Олександра Петровича, реалізується через нагородження грамотами, подяками на рівні університету в залежності від міри вкладу в розвиток наукового та освітнього середовища, а також у вигляді представлення до заохочувальних відзнак МОН України. Експертна група відзначає позитивний вплив преміювання викладачів ОПП для їх мотивації та набуття новітніх наукових добутків. ГЕР погоджується з відповідністю ОП даному підкритерію.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

На зустрічах ЕГ при перегляді відеоматеріалів, було підтверджено, що ЗВО має розвинуту інфраструктуру, у складі якої навчальний аеродром та полігон авіаційної наземної техніки, тренажерні комплекси, навчально-науковий аеродинамічний комплекс на базі аеродинамічної труби ТАД-2 та розгалужену соціальну інфраструктуру: студмістечко з парковою зоною (13 гуртожитків, готельний блок), їдальня (1000 місць), інтернет-кафе, Авіаційний медичний центр <http://bit.ly/3IPY36h>, профілакторій, унікальний Центр культури і мистецтв (зала на 1500 місць) <http://bit.ly/3CLP02s> та навчально-спортивний оздоровчий центр. Студенти проживають у гуртожитках, переважно секційного типу (2-, 3- та 4-кімнати), з санвузлом та кухнею в кожній секції. Вартість проживання у гуртожитку становить від 56 до 297 грн. на місяць у залежності від ступеня комфорту в гуртожитку. На сайті НАУ забезпечено доступ до робочих програм та силабусів та переліку вибіркових дисциплін <http://surl.li/ezzzq>, <http://surl.li/fapam>. Розміщені матеріали мають чітку упорядкованість, оформлені у приємному кольоровому форматі. НМК зберігається в репозиторіях кафедр ОАРП і ОАП, у сервісі Google Classroom (коди доступу <http://surl.li/mjiew>, <http://surl.li/mjifg>), на Google диску та в методичних кабінетах кафедр: <http://surl.li/minix>, <http://surl.li/mjikg>, <http://surl.li/mjkgk> (або на платформі moodle, за необхідністю), згідно Наказу «Про організацію освітнього процесу в НАУ» № 304од від 17.08.2023. Науково-технічна бібліотека НАУ <http://surl.li/fhqrx> забезпечує безоплатний доступ до електронних ресурсів та є однією з найбільших бібліотек в галузі цивільної авіації України. Але, сторінка репозитарію НТБ НАУ <https://er.nau.edu.ua/> має частину інтерфейсу на російській мові (наприклад: «Кафедра організації авіаційних робіт та послуг» <http://surl.li/mhprk>). Оновлення ПК університету ускладнюється військовим станом в Україні та фінансовими проблемами – не були отримані 110 проекторів на суму 500 тис. гривень. За результатами загально-університетського опитування науково-педагогічних працівників НАУ у травні-червні 2023 р. <http://surl.li/micwm> – 51,40 % викладачів незадоволені станом матеріально-технічної бази (МТБ) та за 5-ти бальною шкалою оцінили стан МТБ для освітнього процесу – на 2,76 бали. Також не працюють посилання на вкладці «Студентське життя» <http://surl.li/bgakj> – на сторінки: Офіційний сайт бібліотеки НАУ; Інформаційно-пошукова система НТБ; Бібліографічна довідка; Останні надходження до НТБ НАУ. На сторінці Служби головного метролога НАУ <http://surl.li/mhwgi> міститься застаріла те не оновлена інформація. В цілому, ЕГ вважає, що матеріально-технічна база та навчально-методичне забезпечення повністю забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання. ГЕР погоджується з позицією ЕГ щодо відповідності ОПП.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

Університет забезпечує освітню та наукову діяльність за ОП на базі безкоштовного доступу до сучасного обладнання, наприклад кафедра ОАП: навчально-наукова лабораторія та аудиторії (30 системних блоків, 26 моніторів, 2 проєкційні екрани Tripod Screen, 2 портативні мультимедійні проєктори 2800 lumen Cheerlux C9 Android з WIFI, у складі якої: «Комп'ютерний клас моделювання транспортних процесів та систем» – корп. 2, аудит. 2.107, «Комп'ютерний клас інноваційних методів управління транспортними процесами та системами» – корп. 2, аудит. 2.113а, а також лабораторія транспортних технологій та сервісу кафедри ОАП, корп. 2, поверх 3, ауд. 2.312, у тому числі безкоштовний програмний комплекс Q-GIS для виконання практичних занять. Регулярно НАУ організовує поїздки для здобувачів в аеропорти та виділяє службовий транспорт (поїздка в аеропорт «Гоголів», Авіаційний музей, компанія «Секрет Сервіс») – лекцію щодо розробки безпілотних літальних комплексів провів Гнашук А.В., до аеропорту «Жуляни» – ознайомлення з бортовим обладнанням на різних типах повітряних суден, у т. ч. – сучасних. В бібліотеці є безкоштовний доступ до баз даних Scopus та Web of Science, який оптимізовано для мобільних пристроїв, відкрито безкоштовні вебінари Clarivate українською мовою, створено NAU Harvester System <https://ohs.nau.edu.ua/> – архів метаданих для збереження бібліографічних відомостей усіх наукових та навчальних робіт, що видаються у НАУ. Для самоосвіти студентів розширено доступ з 5000 до 10000 акаунтів – на безкоштовній платформі Coursera, це забезпечує навчання 2/3 від загальної кількості студентів (понад 3800 курсів та 400 спеціалізацій) <http://surl.li/amerz>; впроваджено нову електронну платформу «Епу» для об'єднання різних сервісів структурних підрозділів НАУ <http://surl.li/mjrlu> та організації роботи підрозділу цифровому інструменту візуалізації проєктів «kanban», для налагодження процесів та виконання «точно за терміном» і недопущення перевантаження працівників. Перевірка робіт на плагіат – безоплатна в системі Strikeplagiarism.com <https://www.lib.nau.edu.ua/>. На початку кожного семестру кураторами груп надається доступ студентам до Google Classroom. Студенти мають безоплатний доступ до всіх інформаційних ресурсів та НМК та задоволенні ресурсами НАУ і достатньо інформовані про ОП. ГЕР погоджується з висновком ЕГ за даним підкритерієм.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

На початку навчального року інструктажі зі студентами (під розписку) з безпеки життєдіяльності, цивільного захисту, щодо дій у разі сигналу «Повітряна тривога» проводять куратори груп. Алгоритми таких дій розміщено на сайті НАУ – сторінка «Здобувачу вищої освіти» <http://surl.li/kxsot>, правила поведінки з незнайомими предметами (сторінка «Студентське життя» <http://surl.li/luezs>, а також Інструкція щодо дій персоналу у разі виникнення надзвичайної ситуації <http://surl.li/eittz>. Матеріали з безпеки розміщуються у сервісі Google Classroom. В кожному корпусі є бомбосховище (приміщення відремонтовані і дуже просторі). Поряд з аудиторіями є вогнегасники та призначено відповідальний персонал. Відділ безпекової діяльності <http://surl.li/hcunt> забезпечує охорону всіх приміщень, навчальних корпусів, гуртожитків та недопущення правопорушень на території НАУ. Контроль за дотриманням правил пожежної безпеки та умов праці в НАУ регулюється Наказом № 2230д від 26.07.22 «Про формування здорового способу життя, заборону вживання спиртних напоїв та тютюнопаління в університеті» <http://surl.li/luezs>. Санітарно-гігієнічний стан навчальних корпусів, гуртожитків та інших приміщень НАУ розміщено у відкритому доступі на сайті в розділі «Санітарно гігієнічна оцінка – 2021» <http://surl.li/bdvhu>. В НАУ працює Сектор психолого-педагогічної роботи <http://surl.li/eimtl> (Оксамитна Л.Б., тел. 406-72-00, кім. 1-360, e-mail: lesia.oksamytina@npp.nau.edu.ua) з 08.00 до 17.00 (консультація психолога відділу по роботі зі студентами за тел. (093) 785-02-03, email: slujbapd@nau.edu.ua). Студенти розповіли, що у разі проблем можуть звернутися особисто до викладача, або через їх корпоративні пошти та соціальні месенджери, або зателефонувати. ЗВО забезпечує доступ до освітніх послуг здобувачам вищої освіти особам з особливими освітніми потребами – інклюзивна освіта <http://surl.li/mgiiqb>. За результатами зустрічей зі студентами встановлено, що їх бажання, потреби та інтереси враховуються шляхом постійного зв'язку з викладачами та деканатом, а необхідні зміни вносяться адміністрацією ЗВО своєчасно для покращення умов навчання та проживання. ГЕР погоджується з висновком ЕГ за даним підкритерієм.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Організацію освітнього процесу регламентує Положення, розміщене на сайті НАУ <http://surl.li/gqvm>. На головній сторінці НАУ та в інформації факультету розміщена «Скринька довіри» <http://surl.li/bgakh>, <https://ftml.nau.edu.ua/> та є можливість звернутися за психологічною підтримкою за каналами зв'язку – Олена Олександрівна (093) 785-02-03, email: slujbapd@nau.edu.ua <http://surl.li/mholx>. Захист прав та інтересів студентів забезпечує Студентське самоврядування <http://surl.li/agvdd> та Первинна профспілкова організація студентів та аспірантів (ППОСА) НАУ <http://surl.li/bfnzv>. В НАУ створено реєстр студентів, які потребують соціального захисту та можуть зареєструватися протягом вересня у відділі соціального захисту (к. 1, ауд. 235). В бібліотеці НАУ створено освітній простір «CleverSpace» – з необмеженим доступом до мережі інтернет, мультимедійною технікою та комфортними кріслами-мішками. Але, на зустрічах з ЕГ студенти розповіли, що «віддалено» знають про існування «CleverSpace» та не використовували його. Центру культури та мистецтв допомагає студентам НАУ розвинути таланти через систему творчих колективів <http://surl.li/mgscs>. Для осіб з обмеженими фізичними можливостями створено достатні умови для навчання в НАУ відповідно до «Порядку супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення», Наказ № 2550д від 29.05.2018 <http://surl.li/amerd>. НАУ надає матеріальну допомогу студентам у разі: одруження – до 750 грн.; народження дитини – до 1000 грн.; втрата годувальника – до 1000 грн.; лікування у складних випадках – 750 грн.; тяжкий матеріальний стан – 750 грн. ЕГ вважає, що за даною ОП університет забезпечує якісну освітню, організаційну, соціальну та психологічну підтримку студентів. Інформування здобувачів здійснюється через офіційний сайт, кураторів груп, Google Classroom, завідувачів кафедр, деканат факультету та соціальні месенджери (чат «Старостат»). ГЕР погоджується з висновком ЕГ за даним підкритерієм.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Реалізацію права на освіту особам з особливими освітніми потребами НАУ здійснює шляхом впровадження інклюзивної освіти (Концепція організації інклюзивного навчання в НАУ <http://surl.li/dmxxvs>, Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення <http://surl.li/amerd>). На відео-зустрічі з ЕГ було продемонстровано, яким чином особа яка потребує допомоги і бажає потрапити в університет, може зв'язатися з охоронцем за допомогою домофону, кнопку якого встановлено на стіні корпусу №1, зв'язатися з вахтовим помічником з будь-якого поста охорони чи скористатися мобільним зв'язком (номер написаний під кнопкою домофону). До кожного корпусу є доступ – облаштовано пандуси, закріплено аудиторії для інклюзивної освіти (Розпорядження НАУ «Про закріплення аудиторій для осіб з особливими освітніми потребами під час освітнього процесу» № 042роз від 30.06.2021 <http://surl.li/dmxxvw>, «Акт огляду та оцінки стану комплексу будівель та території НАУ на відповідність вимогам ДБН В 2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд» для безбар'єрного простору маломобільних груп населення (жовтень 2022 р.). Особи, які несуть відповідальність за обстеження будівель та обладнання мають кваліфікаційні сертифікати: начальник експлуатаційно-технічного відділу О. Бабиш – квал. сертиф. АР №006684: посвідчення №3/7 від 21.02.2020); заступник начальника експлуатаційно-технічного відділу Агаркова О.В – квал. сертиф. АР №006684 від 22.07.2021 р. У разі необхідності організації інклюзивного навчання планується відповідний розклад (головний диспетчер, кімн. 1.312, тел.76-34) <https://nau.edu.ua/ua/menu/quality/inklyuzivna-osvita/>. За даною ОП відсутні особи з особливими освітніми потребами. Університет створив достатні та якісні умови можливості навчання та отримання повноцінної інформації щодо освітніх програм та умов освіти в НАУ для маломобільних груп населення. ГЕР погоджується з відповідністю ОП цьому підкритерію.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Дотримання всіма учасниками освітнього процесу НАУ правил внутрішнього розпорядку регулюється відповідними документом, який розміщено на сайті <http://surl.li/adhpd>. Викладачі та куратори академічних груп на перших заняттях інструктують студентів щодо їх прав та обов'язків і можливості вирішення конфліктних ситуацій та отримання психологічної підтримки. В університеті створено Сектор психолого-педагогічної роботи відділу по роботі зі студентами, який проводить роз'яснювальну роботу, лекції, круглі столи та бесіди серед студентів щодо дій у разі випадків насильства, булінгу, мобінгу, кібербулінгу, харасменту. Повідомити про проблеми в університеті, випадки корупції, ризики для безпеки, прояви зловживання, тощо може як студент, так і абітурієнт, персонал НАУ, стейкхолдер та ін. на «Скриньку довіри» <http://surl.li/bgakh>, розташовану на сайті ЗВО, а також скриньку – біля приміщення деканату, <https://ftml.nau.edu.ua/>. Заходи щодо протидії корупції у діяльності НАУ регламентуються Антикорупційною програмою, яку розміщено на сторінці Відділу з питань запобігання та виявлення корупції <http://surl.li/bdvin>. Повідомити про корупцію можна на сайті відділу, а також через спеціальну телефонну лінію НАЗК, за +38(044)200-06-91 або захищену електронну пошту скриньку anticor_reports@nazk.gov.ua. Нормативна база щодо конфліктних питань на сайті НАУ: Положення про організацію внутрішньої службової перевірки <http://surl.li/etakm>; Кодекс честі науково-педагогічного працівника і студента НАУ <http://surl.li/ajotn>; Положення про запобігання та протидію булінгу, мобінгу, кібербулінгу, харасменту <http://surl.li/bdviq>; Положення про відділ запобігання та виявлення корупції <http://surl.li/mhojf>; Антикорупційна програма <http://surl.li/bfoik>; Запобігання корупції <http://surl.li/mhraf>; Положення про Комісію з оцінки корупційних ризиків НАУ <http://surl.li/etakp>. Відділ моніторингу якості вищої освіти <http://surl.li/bdvez> та Відділ внутрішнього аудиту здійснюють роботу з надання рекомендацій щодо удосконалення системи управління та запобігання ризиків, помилок чи проблем у діяльності НАУ. <http://surl.li/mhpdw>. На зустрічах з ЕГ студенти розповіли, що у разі особистих проблем або потребі психологічної підтримки можуть написати на «Скриньку довіри» на сайті НАУ або прийти до скриньки деканату, або звернутись до Сектору психологічної підтримки <http://surl.li/mholx>, куратора, викладача, завідувача кафедри та в деканат. Зі слів студентів, протягом навчання випадків щодо конфліктних ситуацій, дискримінації, насильства або звернення за психологічною допомогою не було. ЕГ встановлено, що в університеті наявні та доступні чіткі процедури вирішення всіх конфліктних ситуацій. Формується правосвідомість та правова поведінка студентів, яка є запорукою розуміння відповідальності за безпеку свого життя. ГЕР погоджується з відповідністю ОП даному підкритерію.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

В університеті впроваджено систему менеджменту якості (СМЯ) <http://surl.li/etdjk>, відповідно до Стандарту якості ISO 9001:2015 <http://surl.li/ejpd>, яка спрямована на вдосконалення змісту освітніх програм та підвищення якості надання освітніх послуг, про що свідчить нормативна база СМЯ, розміщена на сайті університету <http://surl.li/fqotv>: Політика в сфері якості НАУ; Концепція інноваційного розвитку НАУ; Доктрина розвитку НАУ; Стратегія розвитку до 2030 року, Програма проведення внутрішніх аудитів на 2023-2025 роки та ін. Проект нової редакції ОП 2023 р. представлено на

сайті НАУ <http://surl.li/midgu>. Перегляд освітньої програми в НАУ здійснюється щорічно або два рази на рік (за належної аргументації) та регламентується п.п. 4.2, 4.3 Положення про освітні програми НАУ <http://surl.li/aczsi>, Наказом ректора від 01.12.2022 р. № 394/од «Про щорічний перегляд освітньо-професійних програм» та Наказом № 174/од від 16.06.2022. Також враховуються рекомендації та зауваження стейкхолдерів (рецензії: ТОВ «ФОРЗ» <http://surl.li/mieqx>; ПП «Секрет-Сервіс» <http://surl.li/mierp>; ДП «Міжнародний аеропорт «Бориспіль» <http://surl.li/miesa>; протокол №28 від 29.12.2021 р.), здобувачів, викладачів та роботодавців. Внесення змін в ОК (робочі програми навчальних дисциплін, зміст курсових проектів (робіт) відбувається згідно з процедурою СМЯ «Порядок внесення змін у документацію». Удосконалення змісту навчальних планів, робочих програм дисциплін, си́лабусів здійснюється при щорічному формуванні переліку дисциплін вільного вибору студентів. Відповідно до п. 4.3.2 Положення про СМЯ <http://surl.li/scgi> визначається «Порядок надання пропозицій щодо перегляду освітніх програм». Внесення змін в нову редакцію ОП підтверджено наданими ЕГ Протоколами засідань кафедри «Організація авіаційних робіт і послуг» (ОАРП): №7 від 02.04.2021; №9 від 10.05.2022; №5 від 20.02.2023; №10 від 12.04.2023. ЕГ вважає, що університет дотримується процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП, які охоплюють сучасні потреби в розвитку освіти і науки України, ринку праці, зміни в транспортній та логістичній інфраструктурах, а також Авіаційній галузі та відбуваються згідно із визначеною політикою та процедурами СМЯ. ГЕР погоджується з відповідністю ОП цьому підкритерію.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

За результатами спілкування ЕГ зі студентами та представниками студентського самоврядування (голова студради Бичковська В.В., голова первинної профспілкової організації студентів, аспірантів та докторантів (ППОСА) Часновський Д. А., заст. голови Студентської Ради Факультету транспорту менеджменту і логістики, голова навчального відділу Цапенко О.А. та ін.) було з'ясовано наступне: - голова ППОСА Часновський Д. А. розповів, що опитування щодо якості ОП в НАУ проводиться періодично (особисто він проходив в паперовому форматі); - в.о. голови Студентської Ради Факультету, заст. голови Студентської Ради та головуєча рг-сектору Мельничук Юлія Михайлівна доповіла, що останнє опитування щодо якості навчання було у вересні 2023 р. та зазначила, що пропозицій та проблем з навчанням не було; - голова навчального відділу Цапенко О.А. зазначив, що наступне опитування планується в листопаді-грудні 2023 р., результати якого наводяться навесні, система опитування є загальнофакультетською та створена на двох рівнях: опитування старост всіх груп та всіх рівнів – щомісячно; опитування факультетом – щосеместрове, для всіх студентів; також проводиться загальностудентське опитування – останнє було в березні 2023 р. Результати опитування «Якість реалізації ОПП «Організація авіаційних робіт і послуг» очима студентів» (вересень 2023 р) <http://surl.li/mgsjr> та Загальноуніверситетське опитування здобувачів вищої освіти щодо якості навчання в НАУ 2022-2023 н.р. <http://surl.li/inwub> розміщені на сайті НАУ. Однак, у якості зауваження ГЕР, у результатах даних опитувань не вказана загальна кількість опитаних здобувачів, а тільки їх процентне відношення. В університеті існує практика включення студентів до складу робочих груп з моніторингу та перегляду ОП. Відповідно до Протоколу засідання кафедри №10 від 12.04.2023 р. здобувачка Тихонова В.О. (гр. ОР-103М) у якості члена робочої групи підтримала запропоновані зміни до ОП та відмітила їх відповідність сучасним процесам виконання авіаційних робіт і послуг. Під час зустрічей зі студентами та представниками студентського самоврядування виявлено, що вони достатньо активно залучені до процесів періодичного перегляду ОП (витяг з протоколу № 12.04/1 засідання Студентської ради). ЕГ підтверджує, що позиція здобувачів вищої освіти та студентського самоврядування береться до уваги під час перегляду освітньої програми. ГЕР погоджується з висновком ЕГ за даним підкритерієм.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

На зустрічах ЕГ із роботодавцями Швець О. О., комерційний директор ТОВ «Partum Plus», наголосив про надані раніше коментарі щодо покращення ОП та яке бачення є з боку компанії, в ракурсі роботи наземного транспорту за участю аеропортів та можливості покращення їх взаємодії. Гнашук А.В., директор ПП «Секрет-Сервіс» розповів, що студенти із задоволенням приходять на практику в компанію, але деяка інформація щодо навчання має обмежений доступ. Дуже важливим зазначив забезпечення підготовки студентів до роботи на великих літаках та операторів безпілотників, з врахуванням викликів сучасності та необхідності створення кафедри проектування легкої безпілотної авіації, яка буде мати дуже потужну перспективу. Відмітив постійну зміну попереднього керівництва та відсутність реагування на його пропозиції. Також він зазначив, що треба «сепарувати» студентів на тих, які можуть поставити великі завдання та виконувати їх. Семенченко В.В., директор ТОВ «Міжнародний аеропорт «Одеса» – приймав участь в опрацюванні ОП та спілкувався з кафедрою ОАРП, але лекції на жаль не проводив та наголосив на тісній взаємодії з НАУ. Також він зазначив, що приймав участь в анкетуванні «Щодо оцінки якості працівників, студентів та випускників..» у грудні 2022 року і в майбутньому компанія буде застосовувати фахівців аеропортів для надання студентам теоретичних і практичних знань та практикувати як оф-лайн, так і он-лайн формат практичного стажування. Далі він відмітив, що в аеропорту працює компанія «Sky Service», в якій працевлаштовані декілька випускників НАУ. Стеблян І.О., бортпровідник-інструктор категорії TRI ТОВ «Bees Airline», наголосила що консультативну підтримку в оновленні ОП надавав безпосередньо комерційний директор та він підтвердив, що рівень цієї ОП повністю відповідає інтересам фахівців цієї галузі та що він, разом із колегами, неодноразово приймав участь у вебінарах, різноманітних лекціях та співробітники зустрічалися неодноразово зі студентами, які проходили практику. Вона відмітила величезну зацікавленість студентів в роботі, які вносять нові інноваційні методи для покращення засобів обслуговування, а також проявляють креативність у висвітленні результатів своєї практики через соціальні мережі. Залучення роботодавців (стейкхолдерів) у розробці та періодичному перегляді ОП підтверджено наданням рецензій: Рецензія ТОВ «ФОРЗ» <http://surl.li/mieqx>; Рецензія ПП «Секрет-Сервіс» <http://surl.li/mierp>; Рецензія ДП «Міжнародний аеропорт «Бориспіль» <http://surl.li/miesa>. Результати опитування роботодавців у 2023 році (стейкхолдерів) розміщено на сайті кафедри «Організація авіаційних перевезень» <http://surl.li/mjhyt>. ЕГ переконалися, що в університеті налагоджена потужна взаємодія із підприємствами авіаційної і транспортної галузі

та роботодавцями, які залучаються до перегляду ОП на постійній основі та в рамках роботи Ради роботодавців <http://surl.li/dikuw>. ГЕР погоджується з відповідністю ОП даному підкритерію.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

Успішний кар'єрний шлях випускників НАУ представлено на офіційному сайті ЗВО «Гордість університету» <http://surl.li/miydz> та на сторінці випускової кафедри ОАРП <https://oarp.nau.edu.ua/vipusknyku/> (Костюченко В. І., Михайлюк З.М., Сокальчук Ю.М., Шимко В.В., Ячменьова О. І., Пасічник І. О.). В працевлаштуванні студентів допомагає Сектор студентського кадрового агентства. Університет слідкує за працевлаштуванням та кар'єрний шлях випускників на підставі моніторингу інтернет-ресурсів, організації зустрічей із роботодавцями, підтриманні зв'язку випускників з викладачами кафедри ОАРП, участі у заходах «День кар'єри в НАУ» <http://surl.li/miyon>, «День кар'єри. Злітна смуга» <http://surl.li/miyqw>, «Ярмарок вакансій» (сторінка сайту НАУ «KyivPost запрошує Вас на Ярмарок Вакансій» <http://surl.li/miysw>, Міжнародній виставці «Освіта та кар'єра» <http://surl.li/miypu>. НАУ залучає директорів аеропортів, підприємств та компаній транспортної галузі (роботодавців та стейкхолдерів) до проведення, вебінарів та семінарів, науково-практичних конференцій, круглих столів, таких як: Міжнародна науково-технічна конференція «Інтелектуальні технології лінгвістичного аналізу» <http://surl.li/miyum>; Семінар «Туристичне регіонаознавство» <http://surl.li/miyux>; Сьома міжнародна конференція IEEE «Методи та системи навігації та управління рухом» <http://surl.li/miyzn>; Міжнародна науково-практична конференція «Проблеми організації перевезень та управління на повітряному транспорті» <http://surl.li/miyzn>; XXI Міжнародна науково-практична конференція «Проблеми підготовки професійних кадрів з логістики в умовах глобального конкурентного середовища» <http://surl.li/miyxb>; Круглий стіл «Політика і кіно: художнє відображення соціально-політичних проблем» <http://surl.li/mizbb>; Вебінар у межах проєкту «Tech Summer for Teachers Bootcamp» компанії SoftServe «Tech Summer for Teachers Bootcamp» <http://surl.li/mizej>; Вебінар «Що повинен знати Web-Pentester у 2023 році?» від USAID (С. Короленко, керівник напрямку тренінгів компанії «BerezhSecurityGroup» <http://surl.li/mizek>. ЕГ підтверджує, що університет на постійній основі проводить контроль та збір інформації щодо кар'єрного шляху та працевлаштування випускників з метою забезпечення співробітництва університету із зацікавленими установами та організаціями. ГЕР погоджується з відповідністю ОП цьому підкритерію.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Для своєчасного виявлення недоліків в освітній програмі Відділ моніторингу якості освіти НАУ <http://surl.li/bdvez> проводить щорічні опитування здобувачів, викладачів, стейкхолдерів та анкетування випускників: Загально-університетське опитування здобувачів вищої освіти щодо якості навчання в НАУ 2022-2023 н.р. <http://surl.li/inwyb>, Загально-університетське опитування науково-педагогічних працівників НАУ за підсумками діяльності у 2022-23 н. р. <http://surl.li/micwm>; Рецензії стейкхолдерів: ТОВ «ФОРЗ» <http://surl.li/mieqx>; ПП «Секрет-Сервіс» <http://surl.li/mierp>; «Міжнародний аеропорт «Бориспіль» <http://surl.li/miesa>. При розгляді анкети випускника, який працює в ТОВ «МАСТЕР ТРАНС ПЛЮС», ЕГ з'ясувала, що було надано пропозицію «відокремити спеціалізацію «Мультимодальний транспорт і логістика» від «Організація авіаційних перевезень», оскільки у нас була програма дуже схожа». Оновлена освітня програма включає наступні зміни (протоколи засідання кафедри ОАРП №5 від 20.02.2023, №10 від 12.04.2023, ОАРП №9 від 10.05.2022, №7 від 02.04.2021 (пропозиції стейкхолдерів): - додано 3 фахові компетентності та 4 програмні результати навчання; - уточнено ціль ОП, предметну область та особливості ОП, відповідно до Стандарту вищої освіти України: другий (магістерський) рівень, галузь знань 27 Транспорт, спеціальність 275 Транспортні технології (за видами); - в інформаційному блоці ОП вказано посилання на інформаційні ресурси щодо діяльності НАУ; - удосконалено чіткість структурно-логічну схему зв'язків між ОК та оновлено інформацію щодо міжнародної кредитної мобільності студентів і викладачів; - викладена у новій редакції (додаток 2) Таблиця 4 «Матриця відповідності програмних компетенцій компонентам освітньо-професійної програми»; - викладена у новій редакції (додаток 3) Таблиця 5 «Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньо-професійної програми». Факультет транспорту, менеджменту і логістики планує заходи щодо поліпшення та забезпечення результативності СМЯ <http://surl.li/mjnyut>. Відділ моніторингу якості освіти проводить щорічні внутрішні аудити підрозділів НАУ: «Звіт про внутрішній аудит №1/ГАВ/ДОМ» та «Журнал обліку невідповідностей, коригувальних і запобіжних дій Кафедри організації авіаційних робіт та послуг, СМЯ НАУ 19.02-02-2022». Система забезпечення якості НАУ забезпечує повноцінний контроль процесу діяльності та своєчасно проводить коригувальні дії щодо покращення якості ОП та реалізації освітньої діяльності на високому рівні. ГЕР погоджується з відповідністю ОП цьому підкритерію.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Щорічний перегляд та моніторинг освітньої програми в НАУ регламентується Положенням про освітні програми НАУ <http://surl.li/acszl>. В новій редакції ОП були враховані зауваження та пропозиції, зокрема надані під час попередніх експертиз, а саме: 1. З метою розширення освітньо-наукової та практичної діяльності в НАУ укладено договір про співпрацю з компанією ANT-Logistics (Договір № 2023/10/UA) щодо використання хмарної системи управління транспортом «Мурашина логістика» (<https://bit.ly/3PFj9ra>). Навчальну лабораторію транспортних технологій та сервісу (Кафедра ОАРП) оснащено сучасною комп'ютерною технікою та програмним забезпеченням «PTV Academic License» і студентськими версіями програмних продуктів «PTV Visum» та «PTV Vissim» (Меморандум від 17.02.2023 р.). (<https://oarp.nau.edu.ua/laboratorii/>) та створено віртуальний клас з програмним забезпеченням і підключенням на 30 акаунтів (Microsoft Office, PTV Visum, PTV Vissim, Mat Cad, Logist UA, LINDO, MATLAB). 2. Розширено практику стажування науково-педагогічних працівників у навчальних і науково-дослідних установах за відповідним напрямом підготовки, що акредитується, у т.ч. і за кордоном, про що свідчить інформація, яка надана в відомостях СО «Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОПП». 3. В репозитарії кафедри організації авіаційних робіт та послуг <http://surl.li/minix> забезпечено постійне оновлення наукових та науково-методичних робіт НПП. 4. Оновлено

інформацію щодо контингенту студентів за денною та заочною формами навчання. 5. Оновлено інформацію щодо динаміки змін студентів за денною та заочною формами навчання. При зустрічі з гарантом та викладачами було з'ясовано, що вони розглядали та обговорювали зауваження і пропозиції акредитацій інших освітніх програм НАУ. ЕГ підтверджує, що в процесі розробки, моніторингу та оновлення ОПП враховані всі зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій інших освітніх програм. ГЕР погоджується з відповідністю ОПП цьому підкритерію.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Розвиток освітньої діяльності за ОП НАУ та відповідність функціонування СМЯ підтверджується проходженням ресертифікаційного зовнішнього аудиту один раз в 3 роки, на відповідність Стандарту якості ISO 9001:2015 та кожного року – наглядового зовнішнього аудиту (Сертифікат Bureau Veritas № UA 231025 від 01.08.2023 <http://surl.li/ejpdde>). Крім того в НАУ проводяться внутрішні аудити – кожні 2 роки. Програма проведення внутрішніх аудитів на 2023-2025 роки затверджується ректором та розміщена на сайті університету <http://surl.li/mchqs>. Всі кафедри і деканати факультетів підлягають процедурі аудиту. Пропозиції та рекомендації щодо стратегії, політики, процедур у сфері забезпечення якості освітньої діяльності та якості надання освітніх послуг розробляє Рада з якості <http://surl.li/ajreu>, яка вирішує питання функціонування та вдосконалення СМЯ університету. В НАУ створено Комісію з якості освітньої діяльності та якості вищої освіти факультету (інституту) <http://surl.li/dqguc>, основними функціями якої є: контроль ефективності СМЯ; моніторинг якості роботи факультету (інституту) та кафедр; аналіз результатів та надання пропозицій з поліпшення освітньої програми та організації освітнього процесу. Згідно з розробленою в НАУ Документованою процедурою «Управління ризиками в системі якості освітньої діяльності» начальник відділу моніторингу якості вищої освіти контролює оцінювання ймовірних ризиків для студентів та всіх учасників освітнього процесу для своєчасного впровадження дій з уникнення ризику, усунення джерела ризику або зміни умов щодо його виникнення. За результатами зустрічі з керівництвом та допоміжними підрозділами ЕГ вважає, що в НАУ сформована оптимальна інституційна культура якості, яка ґрунтується на відповідності європейським і національним стандартам якості вищої освіти, задоволенні вимог та очікувань стейкхолдерів, відповідальності керівників усіх підрозділів та високому рівні кваліфікації викладачів і відповідає вимогам Положення про забезпечення якості в НАУ <http://surl.li/anbfl>. ГЕР погоджується з відповідністю ОП цьому підкритерію.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

При аналізі нормативно-правової документації університету, ЕГ встановила, що визначені в них правила і процедури, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу є чітко і зрозуміло прописаними, а також доступними для всіх учасників освітнього процесу оскільки оприлюднені на головному сайті університету. Повний перелік прав та обов'язків всіх учасників освітнього процесу визначено документами: Статут НАУ (<http://bit.ly/3QG9CyW>), Положення про організацію освітнього процесу в НАУ (<https://bit.ly/3VmZeou>), Положення про організацію та проведення практик здобувачів вищої освіти НАУ, Положення про формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача вищої освіти в НАУ, Положення про атестацію випускників НАУ освітньо-кваліфікаційних рівнів (освітніх ступенів) бакалавра, спеціаліста, магістра, Положення про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти, Положення про організацію та проведення поточного і семестрового контролю; Положення про індивідуальний навчальний план студента НАУ, Положення про порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти, Тимчасове положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення здобувачів вищої освіти. Вищезазначені документи доступні у вкладці «Освітній процес», далі «Організаційне та методичне забезпечення освітнього процесу». На підставі викладених фактів, ЕГ відзначає чіткість, зрозумілість та доступність правил і процедур, які регулюють права та обов'язки для всіх учасників освітнього процесу за ОП. ГЕР погоджується з відповідністю ОП цьому підкритерію.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

На офіційному сайті НАУ для громадського обговорення у вкладці «Забезпечення якості вищої освіти» розміщено проєкти ОПП, зокрема проєкти ОПП «Організація авіаційних робіт і послуг» другого (магістерського) рівня вищої освіти під час перегляду у 2021 році (<http://surl.li/adhqz>). Для надання пропозицій зазначено електронну адресу гаранта ОП, кінцевий термін подачі пропозицій та надані пропозиції, а саме відгуки-рецензії, від стейкхолдерів. За слова начальника відділу моніторингу якості Гізуна А.І. та гаранта ОП Українського Є.О., проєкти були оприлюднені вчасно, мінімум як за 1 місяць до їх розгляду. Також були розміщені проєкти ОПП за 2022 та 2023 роки для внесення

змін та пропозицій. ЕГ зробила вважають, що процес оприлюднення проєктів з метою їх обговорення та внесення пропозицій від зацікавлених сторін відповідає встановленим вимогам. ГЕР погоджується з відповідністю ОП цьому підкритерію.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ОПП «Організація авіаційних робіт і послуг» другого (магістерського) рівня вищої освіти оприлюднена на сайті НАУ (<https://nau.edu.ua/ua/menu/quality/ects/informatsiya-shchodo-osvitnih-program-2023.html>) та кафедри (<https://oarp.nau.edu.ua/osvitni-prohramy-mahistra/>). Цей документ містить повний опис ОПП включаючи її цілі, очікувані результати навчання та освітні компоненти. Робочі програми (силабуси) як обов'язкових, так і вибіркових, освітніх компонентів в повній мірі розміщено на сторінці кафедри у розділі Здобувачу. Виходячи з наведеного ЕГ робить висновок, що в цілому обсяг оприлюдненої інформації про ОПП є достатнім для зацікавлених сторін, але не повним для потенційних здобувачів іноземців. ГЕР позитивно оцінює якісно виконаний сайт кафедри "Організація авіаційних робіт та послуг" за повноту розміщеної інформації, працездатність всіх посидань, функціональність та сучасний дизайн, однак рекомендує зробити також англomовну версію сайту. В цілому, ГЕР погоджується щодо відповідності ОПП цьому підкритерію із незначними зауваженнями.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Найважливіша практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рекомендуємо: 1. Посилити дослідницьку роботу випускової кафедри в напрямку інноваційної діяльності у авіаційно-космічній галузі. 2. Залучати до рецензування ОПП роботодавців, в яких головний вид діяльності чітко співпадає з профілем ОПП. 3. Посилити представлення унікальності в тексті ОПП шляхом акцентування уваги на ключових особливостях та специфічних ПРН. 4. Передбачити в межах ОК5 «Управління в інтегрованих транспортних системах» та ОК3 «Методологія прикладних досліджень у сфері транспортних технологій (за видами)» змістовних тематичних модулів, що забезпечують оволодіння фаховими компетентностями ФК-03 «Здатність до використання сучасних технологій транспортно-експедиторської діяльності» та ФК-09 «Здатність проведення експертизи транспортних пригод за видами транспорту».

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рекомендуємо: 1. Упорядкувати структурно-логічну схему відповідно до міждисциплінарних взаємозв'язків, тематичного змісту ОК та ПРН. 2. У силабусах навести окремо тематичний зміст лекцій, практичних занять та лабораторних робіт (при наявності). 3. Розглянути можливість внесення до переліку вибіркового дисциплін ОК, що спрямовані на поширення соціальних навичок (soft skills) в рамках професійної діяльності. 4. Перелік та назву вибіркового компонент (рекомендованих та альтернативних) навести у навчальному плані та ОПП.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рекомендуємо внести у програму фахового вступного випробування повну інформацію щодо процедури здачі іспиту дистанційно та критеріїв оцінювання знань.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рекомендуємо: 1. Навести у силабусах навчальних дисциплін чіткі критерії проміжного та підсумкового оцінювання знань здобувачів вищої освіти. 2. Посилити академічну мобільність здобувачів вищої освіти на ОПП «Організація авіаційних робіт і послуг».

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рекомендуємо при проведенні модульного контролю повністю переходити на автоматизовані системи тестування для виключення суб'єктивного фактору при оцінюванні знань (наприклад, використовуючи такі відомі середовища, як Moodle або Google Classroom).

Критерій 6. Людські ресурси

Рекомендуємо: 1. Посилити роботу по збільшенню публікаційної активності викладачів, що забезпечують освітній процес за ОПП, саме у авіаційно-космічній галузі, що визначена в якості базової для НАУ згідно пункту 2 «Стратегії розвитку НАУ до 2030 року» . 2. Підсилити рівень взаємодії з роботодавцями в напрямку врахування їх вимог щодо якості підготовки кадрового складу.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рекомендуємо: 1. З урахуванням наявних можливостей проводити оновлення матеріально-технічної бази та комп'ютерного забезпечення кафедри організації авіаційних робіт та послуг. 2. Перевірити всі сторінки сайту НАУ та виключити (перевести) російськомовний контент (наприклад, сторінки репозитарію НТБ НАУ <https://er.nau.edu.ua/>). Вчасно оновлювати інформацію на сторінках сайту НАУ. 3. Посилити інформування студентів ОПП на початку кожного навчального року, а також протягом навчання, щодо існування в НТБ НАУ освітнього простору «CleverSpace» та можливості безкоштовного використання мультимедійного обладнання, доступу до мережі Інтернет тощо.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рекомендуємо більш активно залучати здобувачів вищої освіти до опитувань щодо змісту та якості ОПП.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рекомендуємо доповнити сайт кафедри "Організація авіаційних робіт та послуг" англійською мовою версією для залучення широкої аудиторії іноземних відвідувачів.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

РОЙКО ЮРІЙ ЯРОСЛАВОВИЧ